

Opinion:

Undersøkelse om svart arbeid 2016

Gjennomført for Skatteetaten og Samarbeid mot svart økonomi

24.10.2016

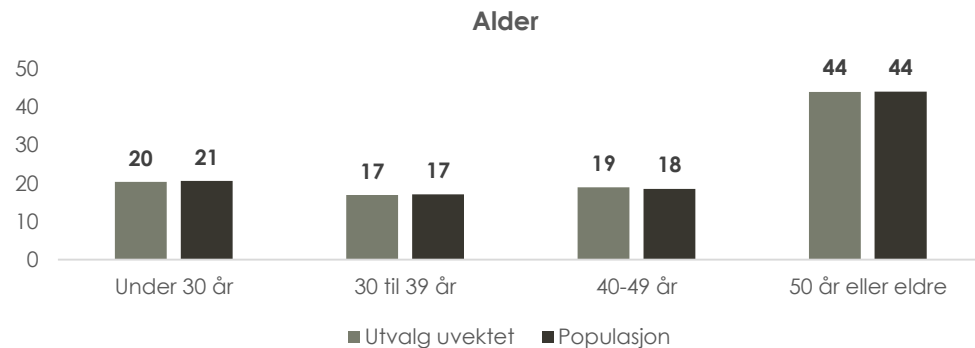
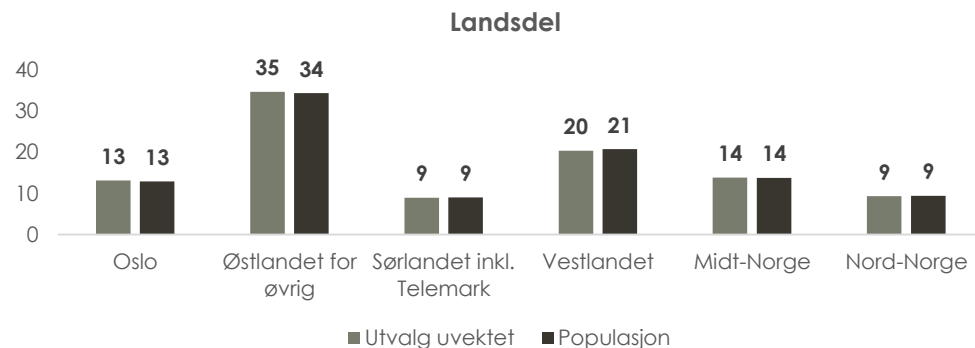

Reidar Dischler

Bakgrunn

- Undersøkelse i befolkningen om svart arbeid
- Gjennomført i mai/juni
- 2007 intervjuer (landsrep. 18+ år)
- Vektet på kjønn, alder, geografi

Undersøkelse om svart arbeid

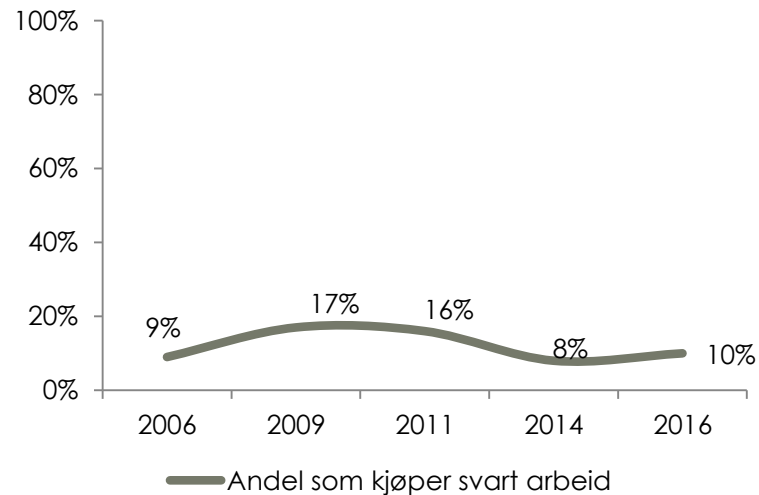
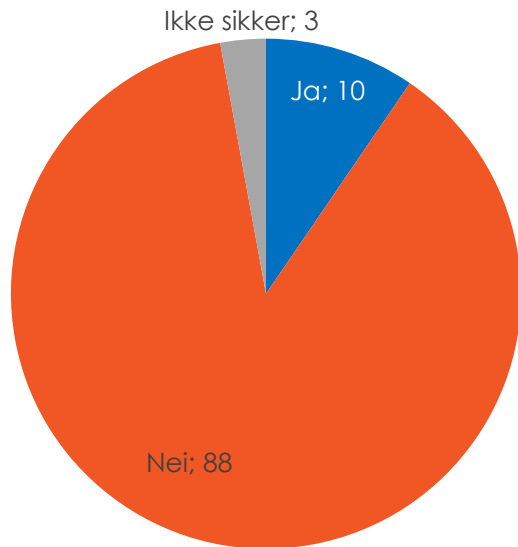
- 1 Overordnet om kjøp av svart arbeid
- 2 Formidling av svart arbeid
- 3 Holdninger som skiller de som kjøper og ikke kjøper
- 4 Forskjellige valg med ulik informasjon om tilbyder

1 Overordnet om kjøp av svart arbeid

Kjøp av svart arbeid

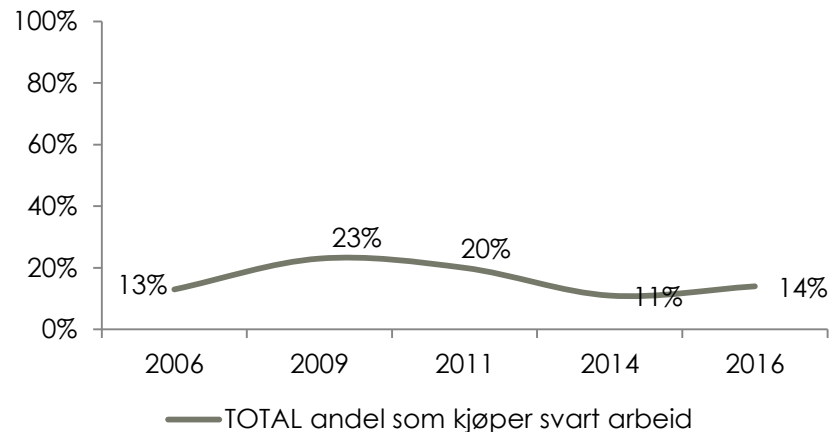
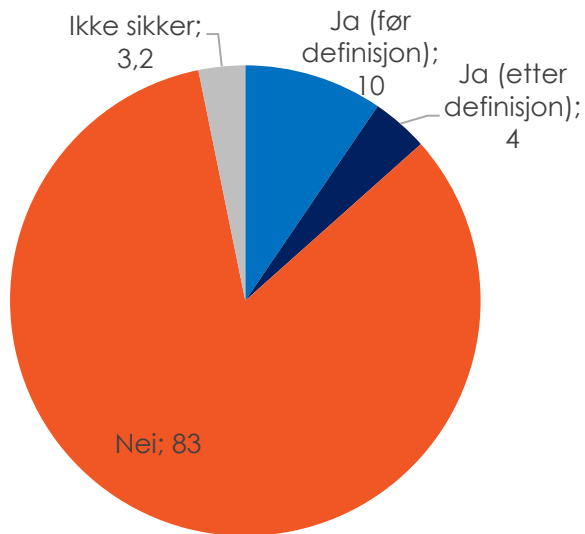

Har du i løpet av de to siste årene kjøpt svart arbeid?
(n=2007)

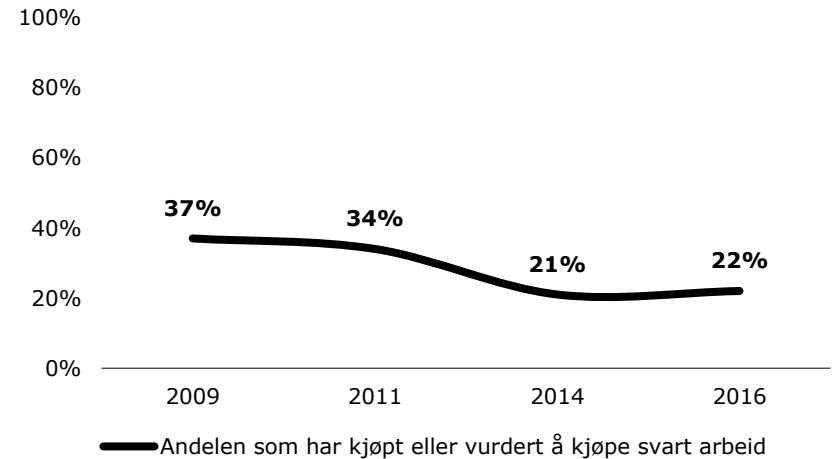
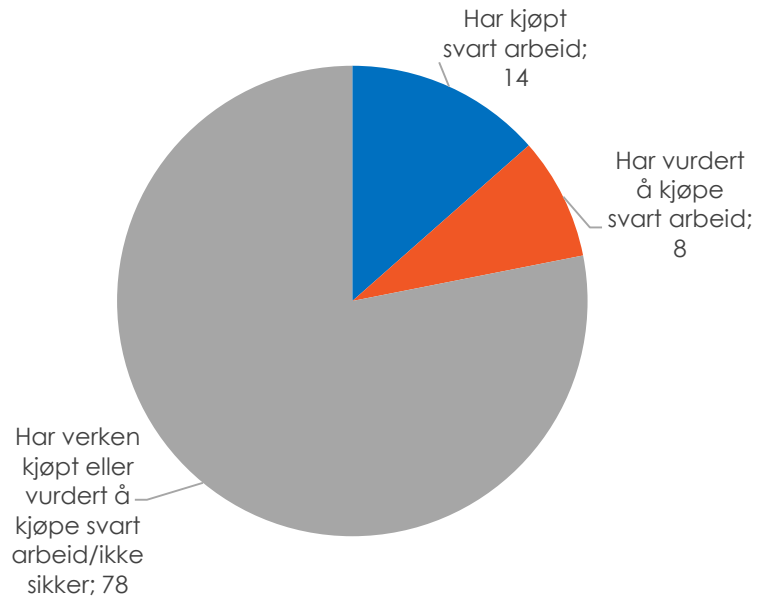

Total andel svart kjøp

? Svart arbeid kan være "arbeid" som du betaler for kontant uten regning eller kvittering; arbeid der deler av betalingen holdes utenfor eller dersom noen jobber regelmessig for deg uten at dere oppgir betalingen til skattemyndighetene". Ut fra denne definisjonen, tror du at du har kjøpt svart arbeid i løpet av de to siste årene? (n=2007)

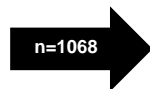
Har kjøpt eller vurdert å kjøpe svart

Tjeneste kjøpt totalt/svart

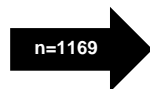
Totalt er det **53 prosent** som har kjøpt overnatting

Av disse er det **0,5 prosent** som har kjøpt overnatting svart

Totalt er det **58 prosent** som har kjøpt frisørtjenester

Av disse er det **0,9 prosent** som har kjøpt frisørtjeneste svart

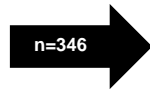
Totalt er det **9 prosent** som har kjøpt renholdstjenester

Av disse er det **23 prosent** som har kjøpt renholdstjenesten svart

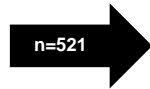
Totalt er det **17 prosent** som har kjøpt snekkerarbeid

Av disse er det **11 prosent** som har kjøpt snekkerarbeid svart

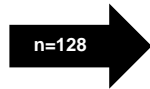
Totalt er det **26 prosent** som har kjøpt persontransport

Av disse er det **3 prosent** som har kjøpt persontransport svart

Totalt er det **6 prosent** som har kjøpt annen transport

Av disse er det **7 prosent** som har kjøpt annen transport svart

Pris viktigst

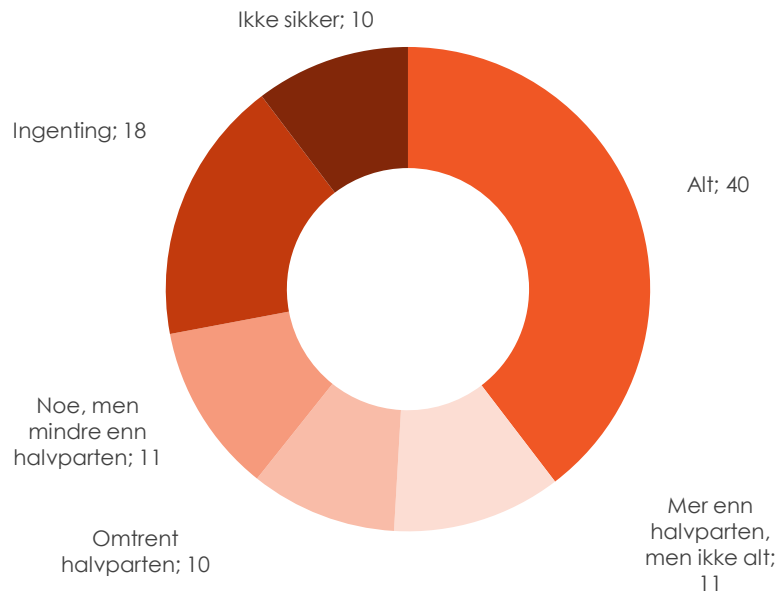
Hva er de(n) viktigste begrunnelsen for at du kjøper svart arbeid? (n=271 de som har kjøpt svart)

De fleste ville gjort *noe* selv om det var hvitt

Tenk på det arbeidet du har kjøpt svart i løpet av de siste to årene. Omtrent hvor mye av dette arbeidet hadde blitt utført hvis du ikke hadde kunnet kjøpe arbeidet svart?
(n=271 de som har kjøpt svart)

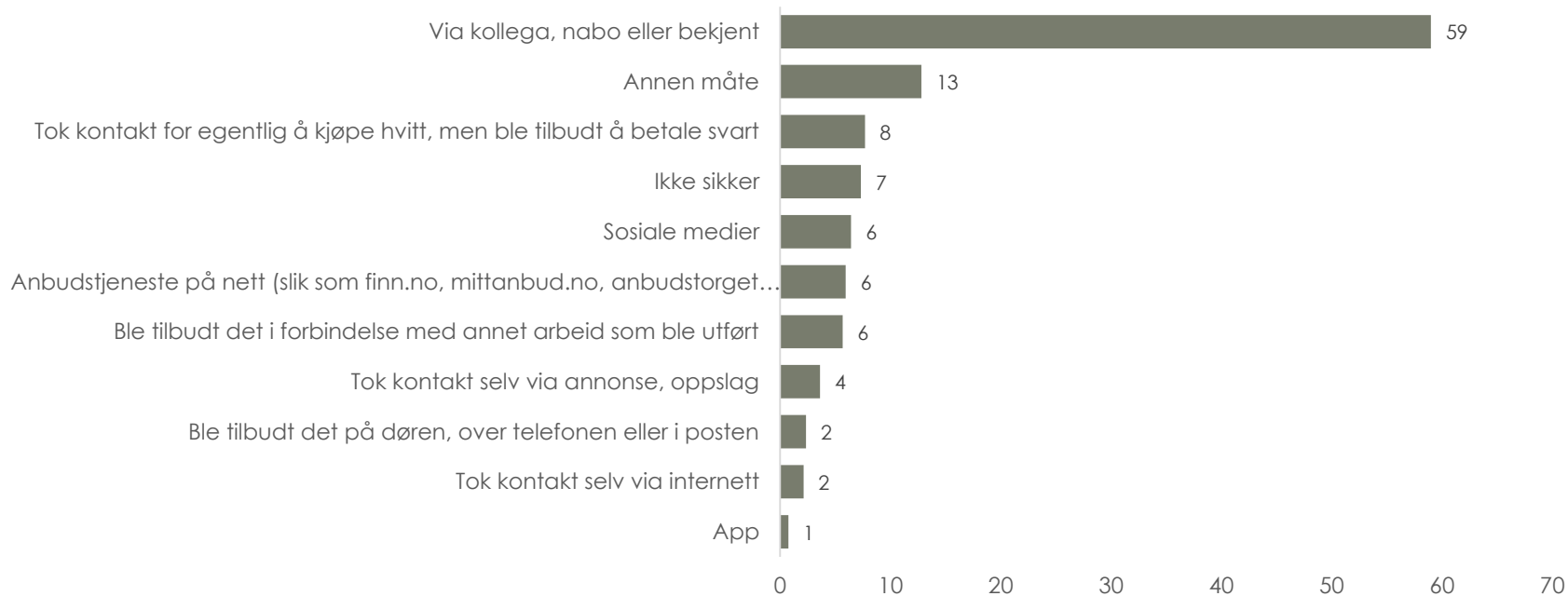

2 Formidling av svart arbeid

Kontakt via kjente

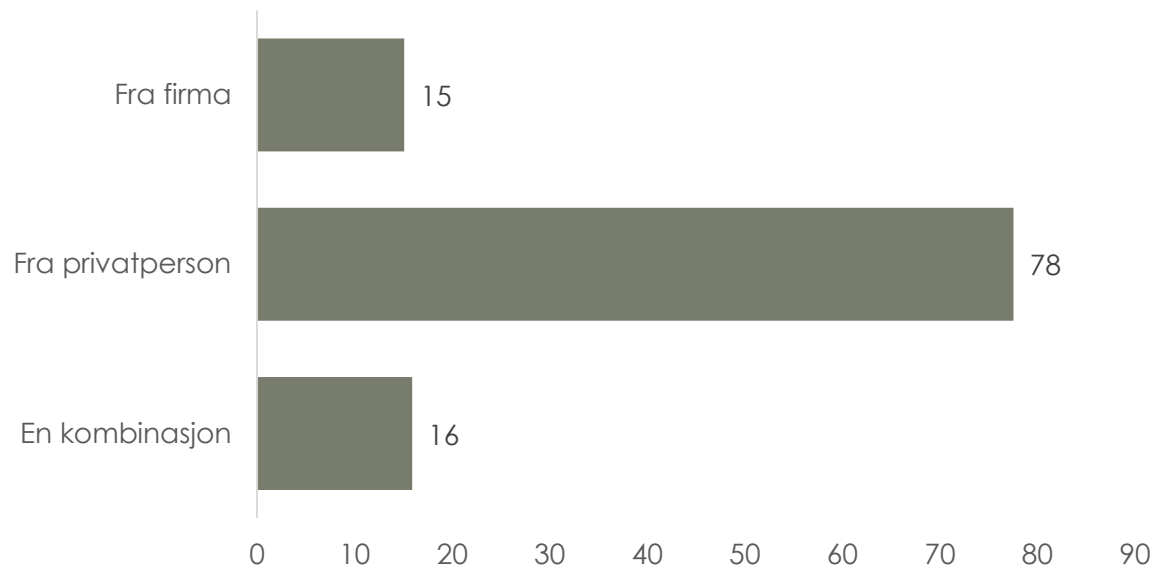
På hvilke(n) måte(r) kom du i kontakt med dem som tilbød svart arbeid? (n=271 de som har kjøpt svart)

Kjøper svart fra privatpersoner

Kjøpte du følgende svart fra et firma eller fra en privatperson? (n=243 – de som har spesifisert hvilken type arbeid de har kjøpt svart)

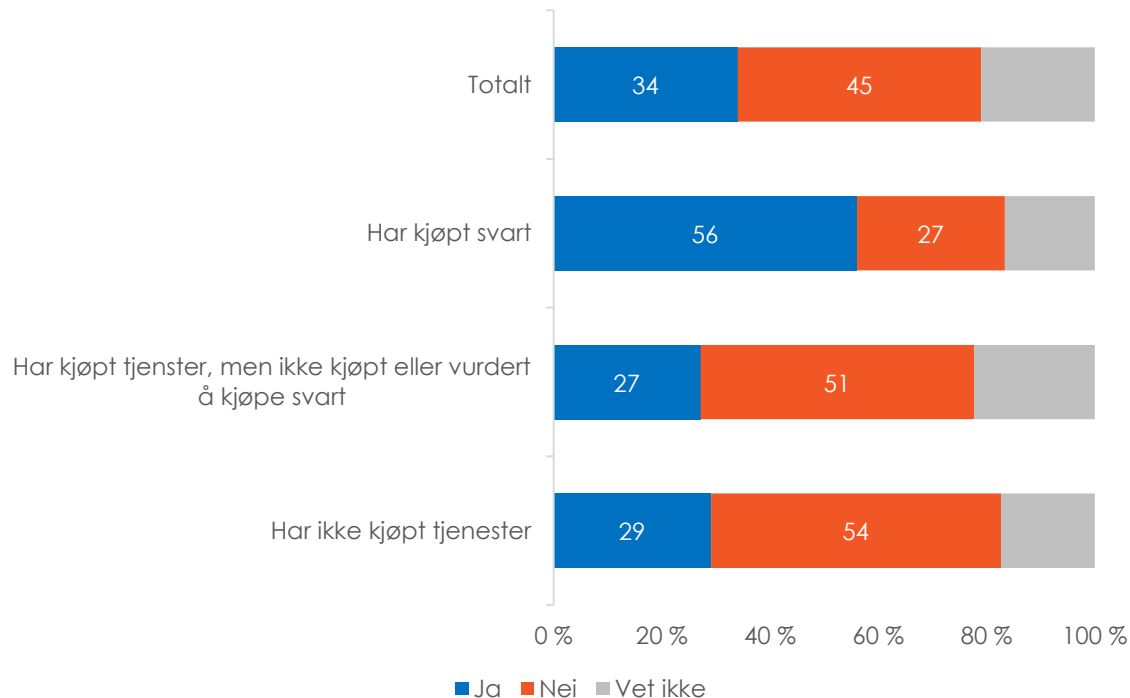

Samme respondent kan ha kjøpt flere tjenester svart, der noen tjenester er kjøpt fra firma og andre er kjøpt fra privatpersoner og/eller en kombinasjon. Summen er derfor over 100 i og med at samme respondent kan telle i flere svaralternativ.

Kjenner til at andre kjøper svart

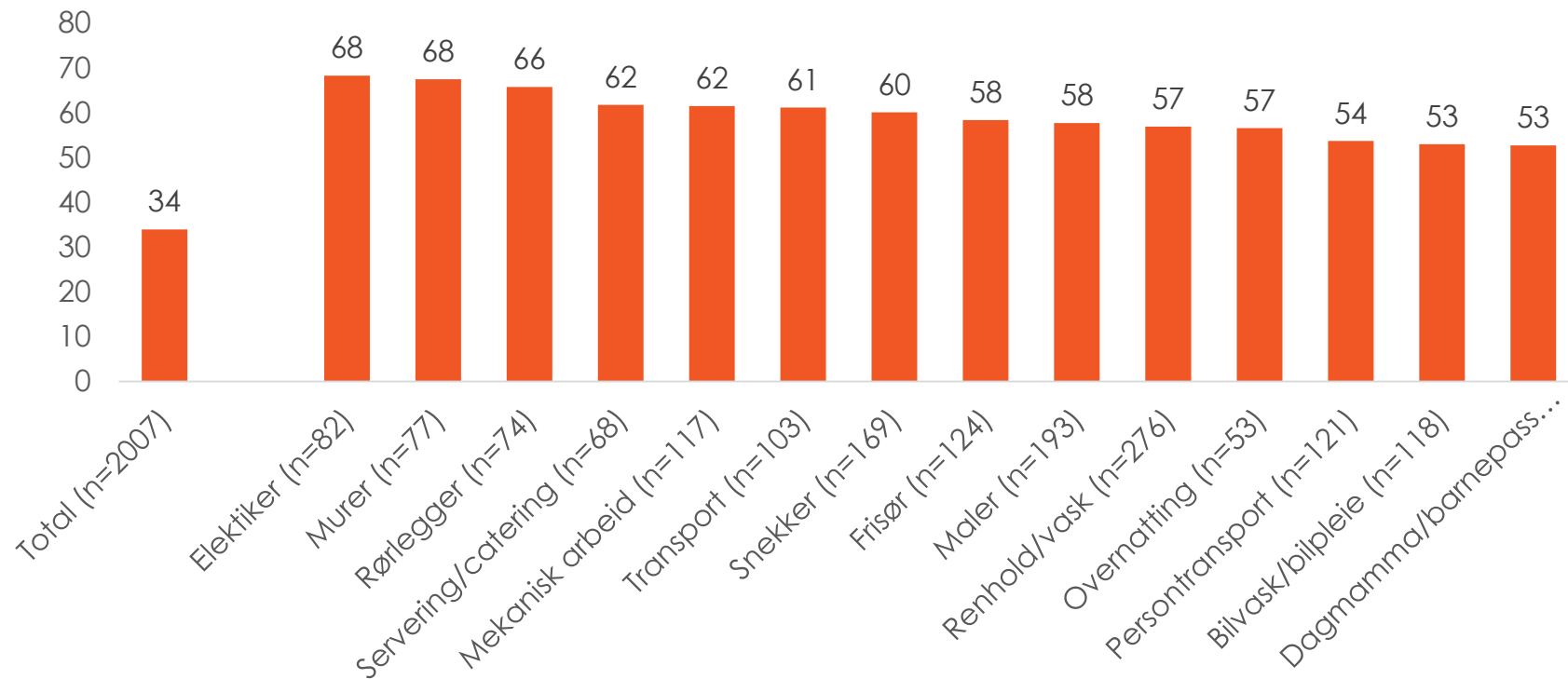
Kjenner du noen i din familie, kollegaer, naboer, venner eller andre som i løpet av de siste to årene har kjøpt svart arbeid?(n=2007)

Kjenner til at andre kjøper svart

Kjenner du noen i din familie, kollegaer, naboer, venner eller andre som i løpet av de siste to årene har kjøpt svart arbeid?/De som kan vurdere å kjøpe disse tjenestene svart

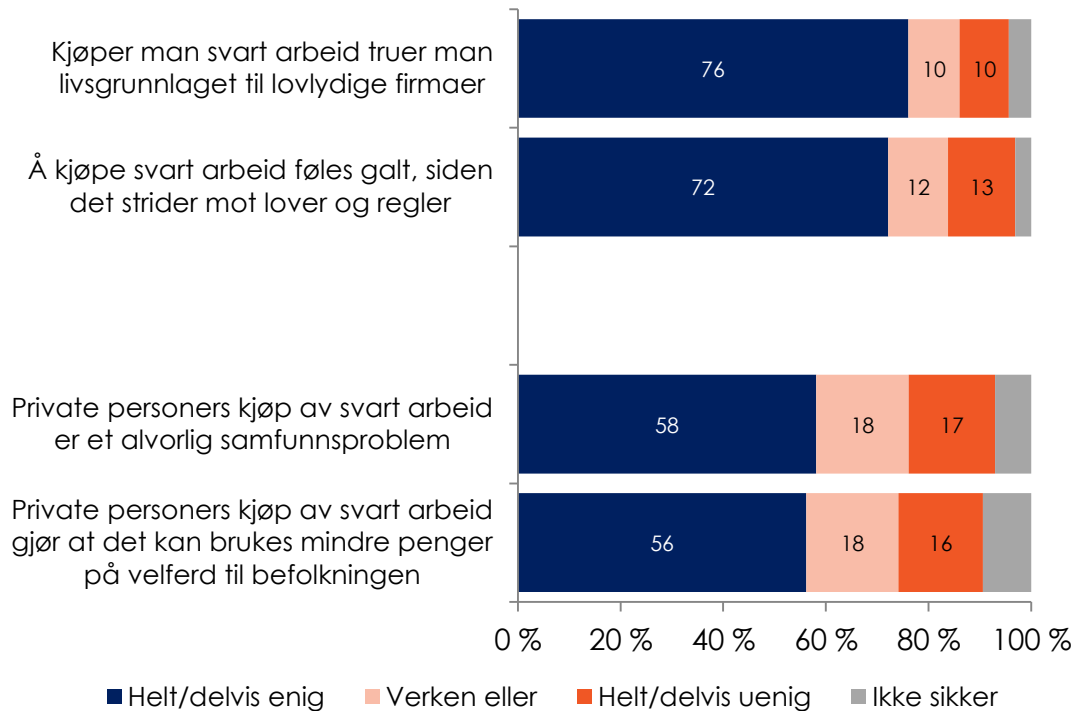
3

Holdninger som skiller de som kjøper
og ikke kjøper

Holdninger

I hvilken grad er du enig eller uenig i påstandene under? (n=2007)

Andel enig:
Kjøpt svart / ikke kjøpt svart

54 **80**

54 **76**

40 **62**

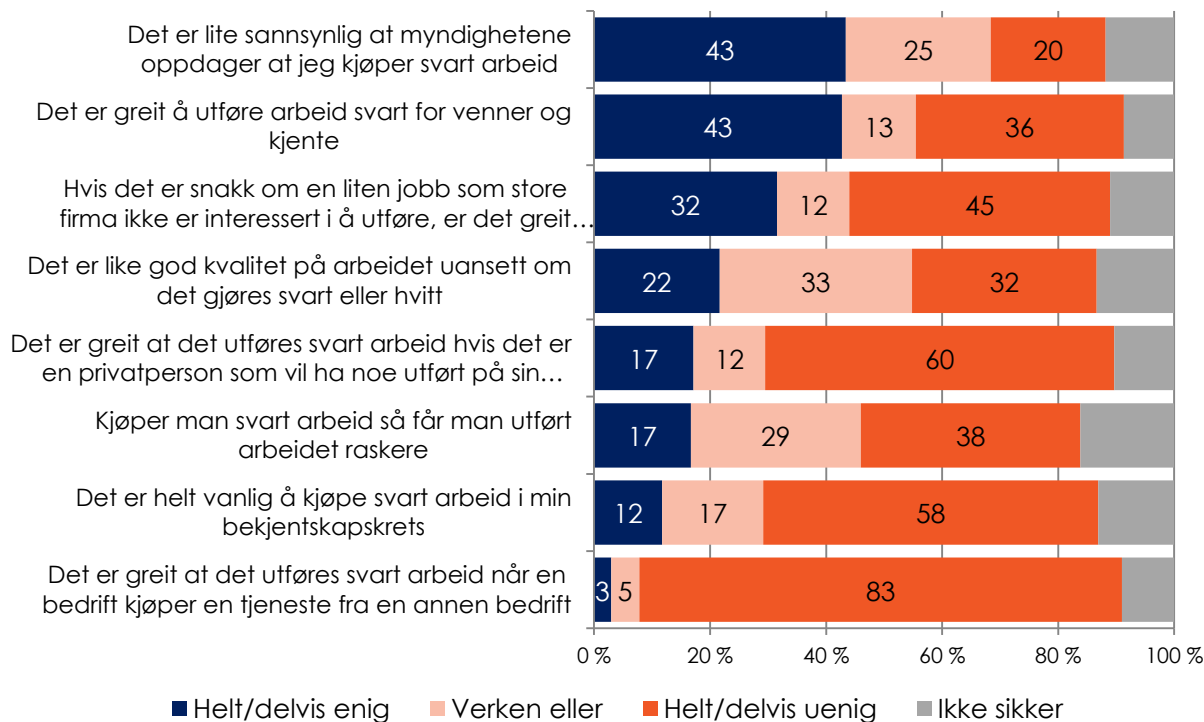
41 **59**

Holdninger

I hvilken grad er du enig eller uenig i påstandene under?(n=2007)

Andel enig:
Kjøpt svart / ikke kjøpt svart

54 **42**

77 **37**

66 **26**

43 **18**

46 **13**

39 **13**

27 **9**

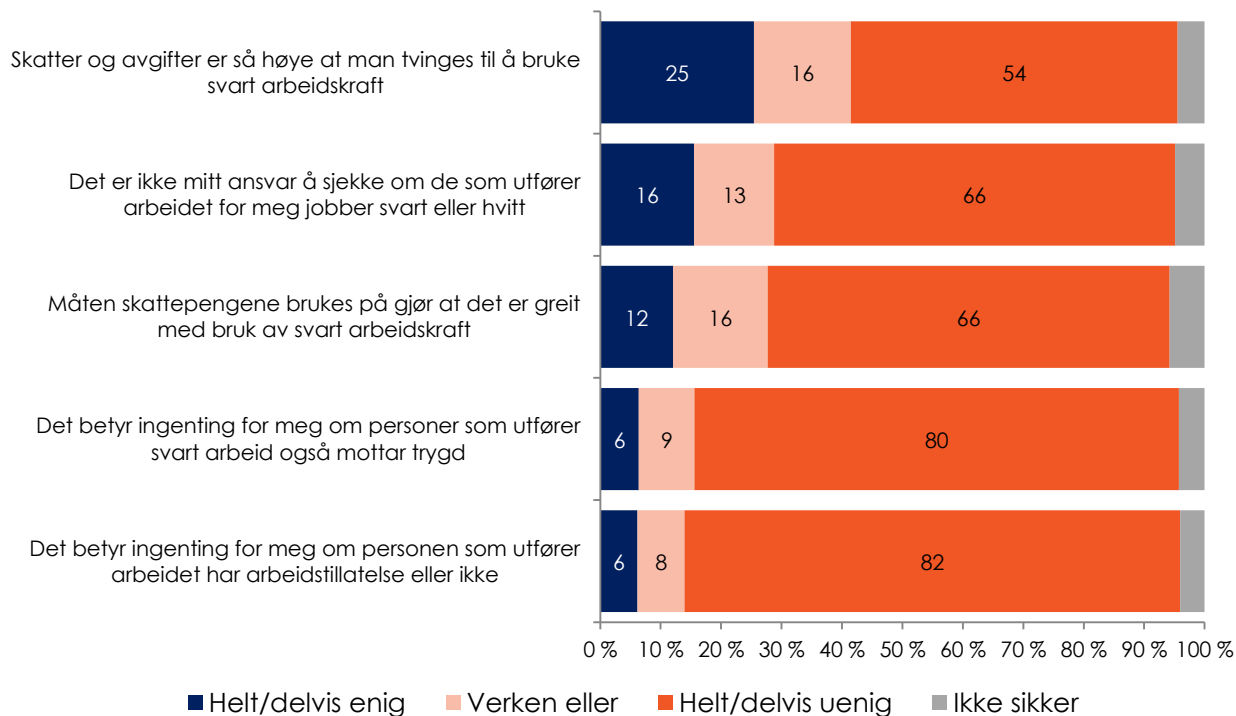
9 **2**

Holdninger

I hvilken grad er du enig eller uenig i påstandene under? (n=2007)

Andel enig:
Kjøpt svart / ikke kjøpt svart

45 **22**

29 **13**

25 **10**

10 **6**

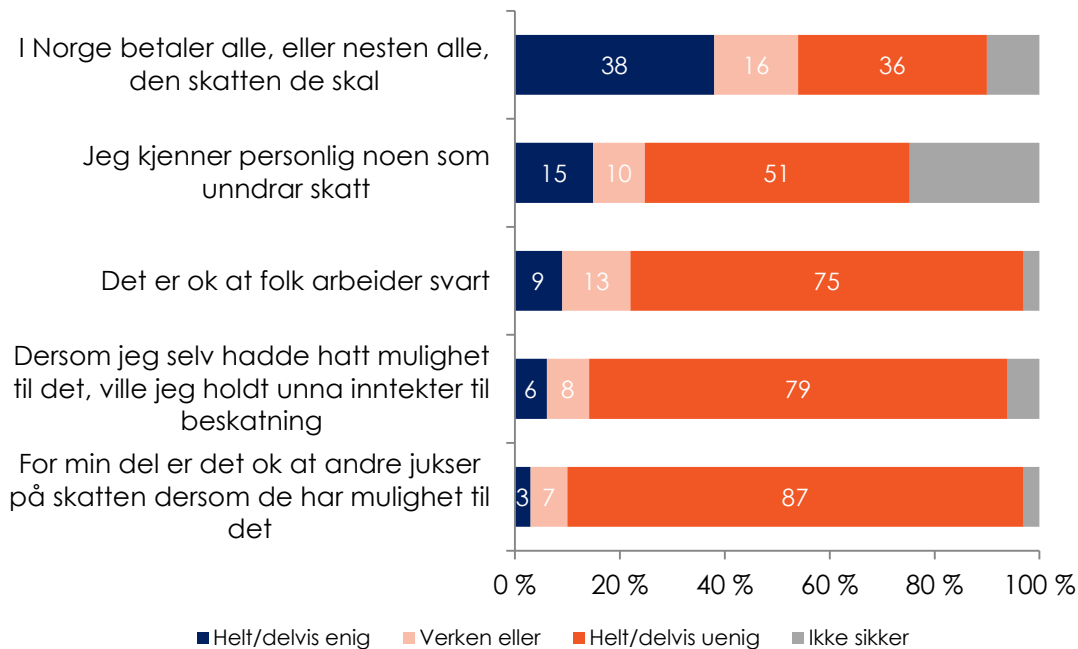
13 **5**

Syn på skattebetaling

I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende påstander? (n=2007)

Helt og delvis enig er slått sammen til enig, helt og delvis uenig er slått sammen til uenig.

Andel enig:
Kjøpt svart / ikke kjøpt svart

41 **38**

21 **14**

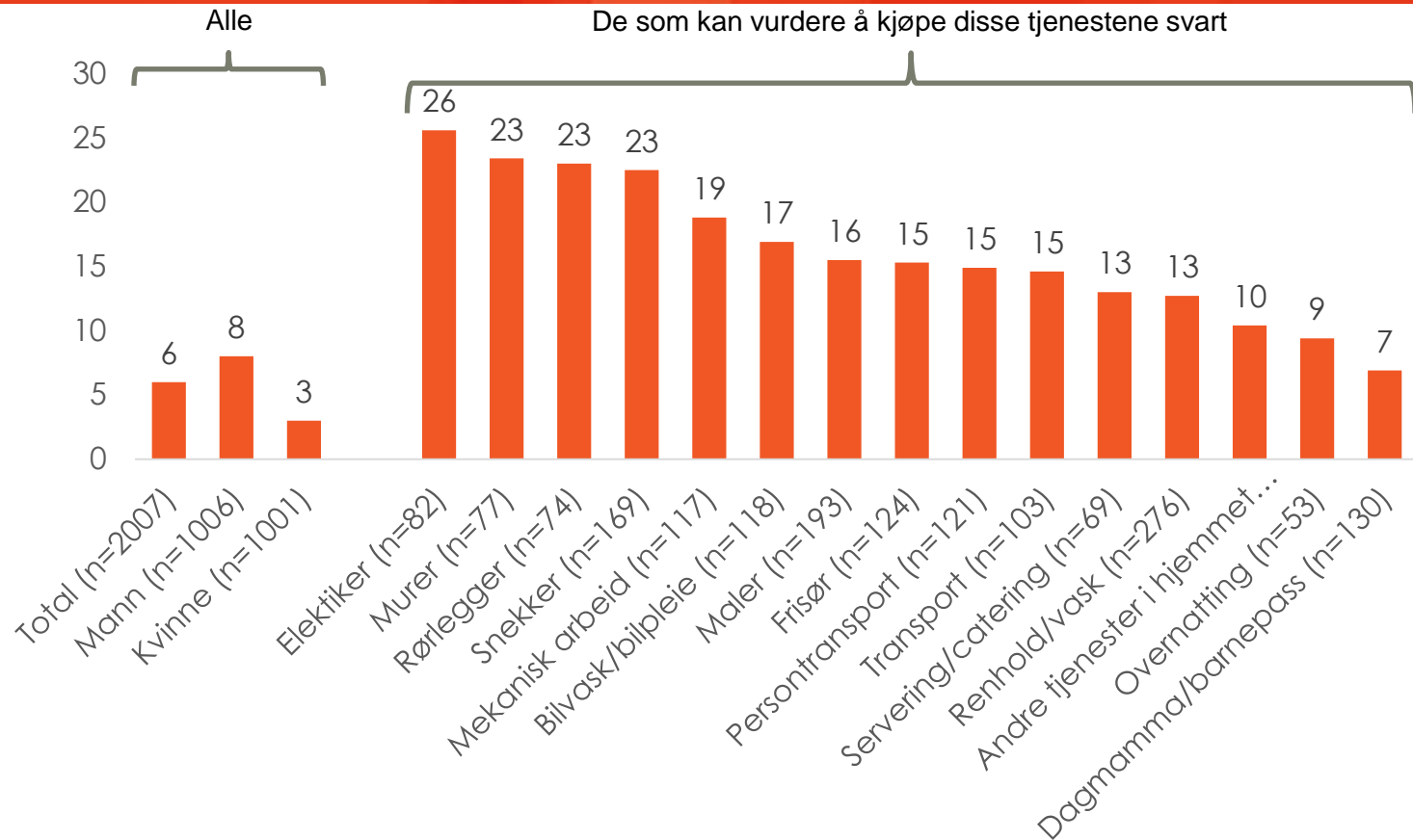
25 **7**

15 **4**

6 **2**

Vilje til å unndra inntekt fra beskatning

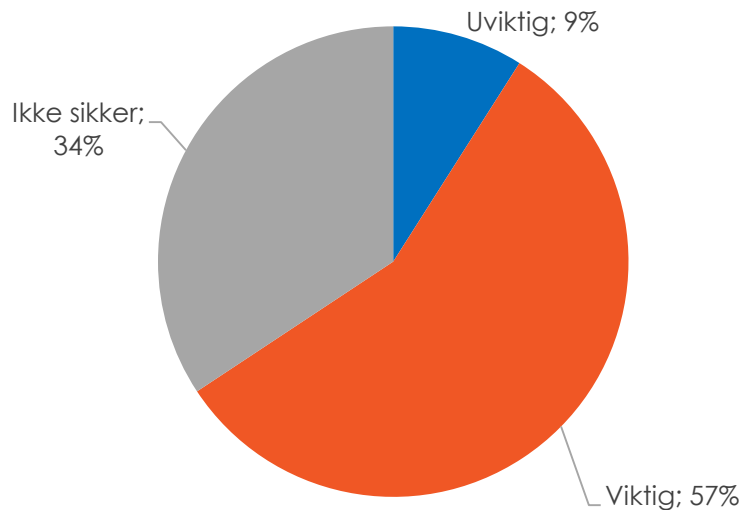
Dersom jeg selv hadde hatt mulighet til det, ville jeg holdt unna inntekter til beskatning

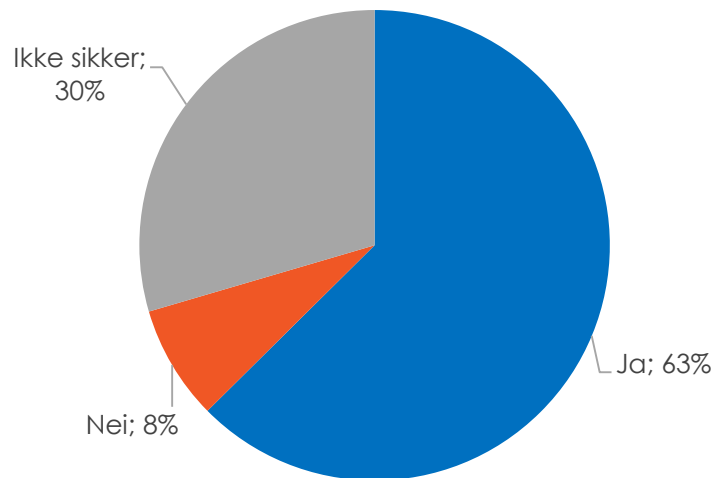
Viktig at tilbyder følger reglene?

Dersom du kjøper tjenester gjennom nettbaserte delingsplattformer, i hvilken grad er det viktig eller uviktig at tilbyder betaler skatter og avgifter for inntektene? (n=2007)

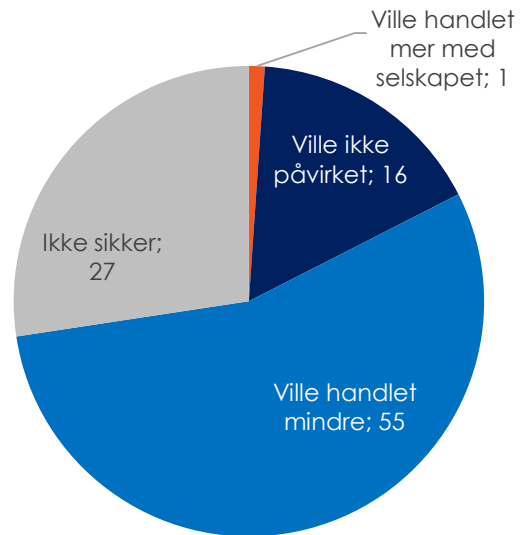

Dersom du kjøper tjenester gjennom nettbaserte delingsplattformer og det er åpenbart at tilbyder ikke gjør ting etter regelverket (mht. skatt, avgift, HMS, arbeidsvilkår), ville du da avstått fra å kjøpe tjenesten? (n=2007)

Hvordan ville du handlet?

? Tenk deg en situasjon der et stort, internasjonalt selskap som du kjøper varer/tjenester fra generer overskudd i flere ulike land, blant annet i Norge, men med regnskapstekniske metoder helt lovlig flytter overskuddet til det landet der skatten er lavest. Dersom du fikk vite om dette, tror du det ville påvirket din handel med selskapet?
(n=2007)

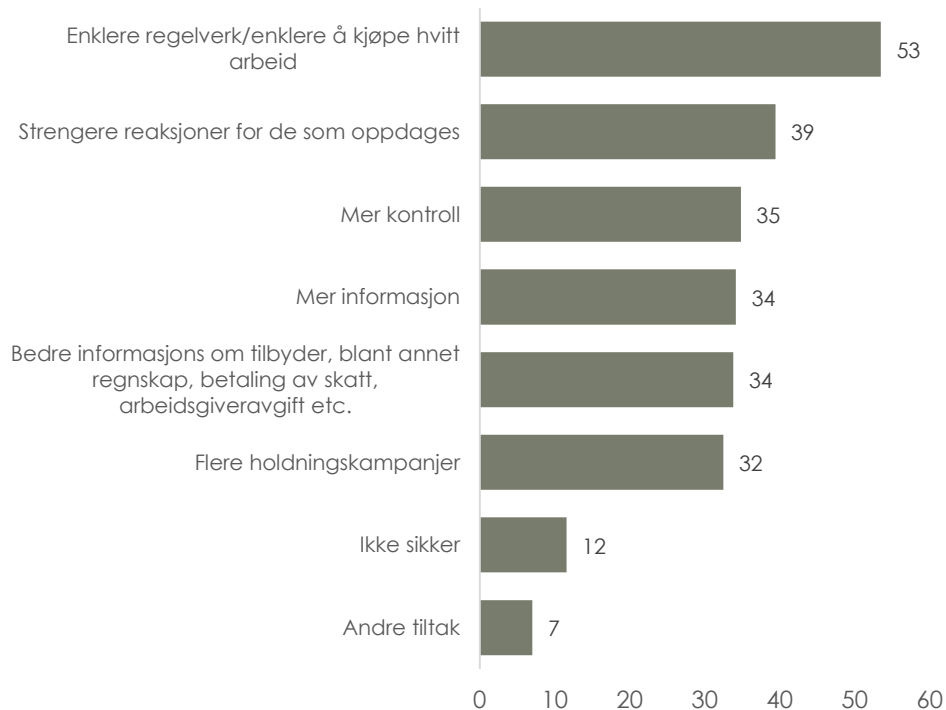
4

Forskjellige valg med ulik informasjon om tilbyder

Forebygging

Hvilke tiltak tror du er best egnet for å redusere private personers kjøp av svart arbeid? (n=2007)

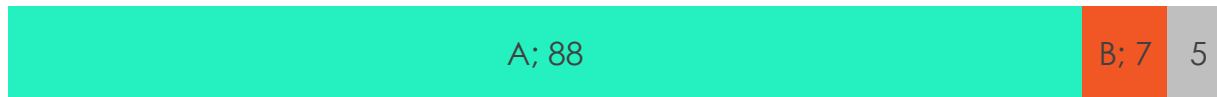

- Kontroll og reaksjoner trekkes fram av relativt mange – 39 prosent mener strengere reaksjoner vil redusere kjøp av svart arbeid
- Det er også verdt å merke seg at bedre informasjon om tilbydere trekkes fram av 34 prosent – noe det er nærliggende å tro respondenten tolker som at dette vil bidra til å identifisere useriøse tilbydere

Informasjon om tilbyder

Se for deg følgende scenario: Du har fått tilbud fra to bedrifter på maling av huset ditt, A og B. Begge er momsregistrert (registrert for merverdiavgift). A gjør jobben for 50 000 kroner, som er 5000 kroner billigere enn B. Utover prisforskjellen er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

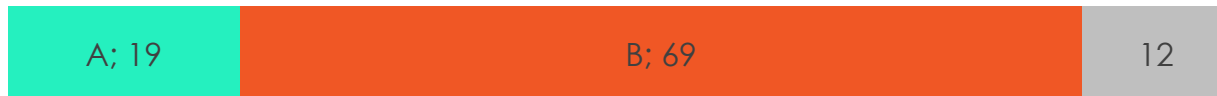
Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) ikke har levert lovpålagt momsoppgaver for de 3 siste terminene. Utover prisforskjellen og at A ikke har levert momsoppgaver er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) har forfalt ubetalt restskatt på 100.000. Hvem vil du velge? Utover prisforskjellen og at A har forfalt ubetalt restskatt er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

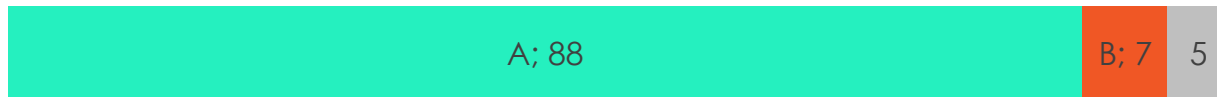
Hvem velger du – A eller B?

Informasjon om tilbyder

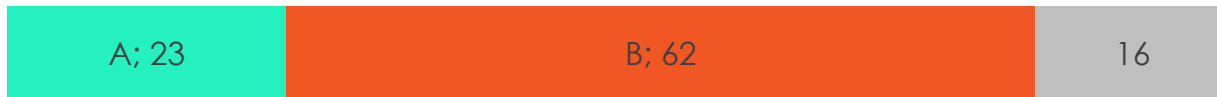
Se for deg følgende scenario: Du har fått tilbud fra to bedrifter på maling av huset ditt, A og B. Begge er momsregistrert (registrert for merverdiavgift). A gjør jobben for 50 000 kroner, som er 5000 kroner billigere enn B. Utover prisforskjellen er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) i fjor ble ilagt 60 % tilleggsskatt. Utover prisforskjellen og at A i fjor ble ilagt tilleggsskatt er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) er under etterforskning for "skattekrim". Utover prisforskjellen og at A er under etterforskning for skattekrim er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

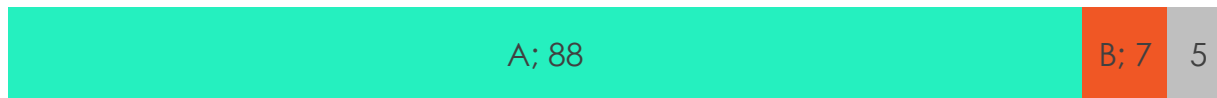
Hvem velger du – A eller B?

Informasjon om tilbyder

Se for deg følgende scenario: Du har fått tilbud fra to bedrifter på maling av huset ditt, A og B. Begge er momsregistrert (registrert for merverdiavgift). A gjør jobben for 50 000 kroner, som er 5000 kroner billigere enn B. Utover prisforskjellen er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

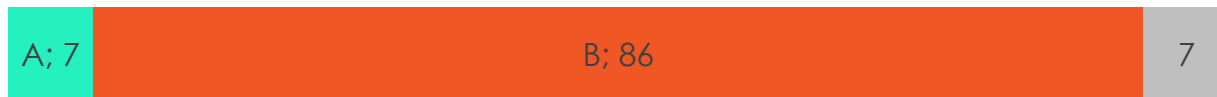
Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) ikke har egne ansatte, men vil komme med fem mann. Utover prisforskjellen og at A ikke har egne ansatte er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

Du får informasjon om at A (den billigste tilbyderen) bruker arbeidere som får betalt mindre enn minstelønn. Utover prisforskjellen og at A bruker arbeidere som betalt mindre enn minstelønn er tilbudene, kvaliteten og referanser identiske mellom A og B.

Hvem velger du – A eller B?

INNSIKT SOM BRINGER DEG VIDERE

Opinion AS
Vulkan 16
0178 OSLO
T: 21 300 400
E: post@opinion.no
www.opinion.no